

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

REDACJA

Częstochowa II-ga

Pod kierunkiem

ZYGMUNTA TRZĘBINSKIEGO

ADMINISTRACJA

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 43

Warunki: **szesnastka na stronie 4-ej.** **Cena 3 kop**

iersantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

Aleja № 43.

TEATR „ODEON”

W. Brzezińskiego (Najstarszy w Królestwie) Od soboty 25 do wtorku 28 Czerwca (włącznie)

Zupełna zmiana programu!

Marsylja (ciekawe zdjęcia z natury) **Życie duńskiego włościanina** (zdjęcia z natury) **Koko żołnierzem** (komiczny) **Retret ukochanej** dramat w wykonaniu najlepszych artystów: scen amerykańskich **Mała swawolnica** (komiczny) **Sumienie szalonego z życia sędziego śledczego** (dramat w wykonaniu najlepszych artystów. „Zjednoczonych teatrów paryskich”) **Zbrodnia Kubusia** (komiczny)

Zmiana programu w każdą **środę i sobotę.** W Kalloskopach wystawiono nową serję widoków z podróży

Ceny miejsc zwykłe. Szczegóły w afiszach i programach.

Ś. ~~X~~ P.

KAROL WIDERA

mechanik fabryki „La Czenstochovienne”.

Po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach zasnął w Bogu d. 23 czerwca 1910 r. w Raciborzu na Górnym Ślązku, przeżywszy lat 45.

Zwłoki zostaną sprowadzone do Częstochowy. O dniu pogrzebu nastąpi osobne zawiadomienie.

W zmarłym tracimy długoletniego, pożytecznego i sumiennego współpracownika. Pozostałej Rodzinie, dotkniętej tak wielkim ciosem, wyrażamy gorące współczucie

Zarząd fabryki „La Czenstochovienne”.

LEKARZ-DENTYSTA

GREJNIEC

Przyjmuje podczas lata w CZĘSTOCHOWIE: i Aleja №10 dom p. Rajchero-wyj codziennie od 9—3 po popołudniu bez przerwy w Ostrowach zaś w domu p. Rataja od 4^{1/2} do 8 wieczór.

Polecia Nr. 1 swego wydawnictwa, poświęconego krzewieniu zasad społecznicztwa wśród mas najszerzych p. t. „Ogólne zasady pielęgnowania zębów i jamy ustnej”. Cena 3 i 10 k. Zadać w księgarniach! 20

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 p. p.

i Aleja № 8 pierwsza piętro dom p. Rygockiej.

Kobiety—gospodynie.

„Kobiety, dzielne gospodynie, cenniejsze, niż perły, drogie kamienie”.

Pismo siołce.

Wiele rzeczy w życiu warstw uboższych, robotniczych przede wszystkim, zależy od kobiety, jako żony i matki. Kto żył w centrach fabrycznych, ten uważał rodziny robotnicze, czepiając utrzymywanie z jednych i tych samych źródeł, w jednakowych rozmiarach, lecz nie z równym dodatnim skutkiem. Tam, gdzie rządzi dbała matka i żona, sprzęty są czyste, maż i dzieci porządnie ubrane, rumiane, wesołe, gdy przeciwnie tam, gdzie kobieta niema tych zalet gospodarnych już od progu domostwa zalatuje się woń nieprzyjemna, wskutek nieporządku, i dzieci wybladłe w łachma-

nach, cierpiące od robactwa i brudu, podatny materiał dla suchot i wszelkich chorób.

Daj takiej kobiecie domek schludny, słoneczny, ona wnet go przemieni w norę, natomiast jej sąsiadka skrzętna, gospodarna, tak długo będzie myślała, zabiegając, aż znajdzie środki i sposoby na usunięcie niedogodności mieszkaniowych i stworzy podziwu godną skrzętnością i zapobiegliwością mieszkancko piękne i zdrowe.

Obdarty ojciec rodziny narzeka na żonę, pod niebiosą wynosi ją maż czysto ubrany. Pismo święte mówi, że dobra gospodyni, cenniejsza nad perły i drogie kamienie i bogactwo wszelkie.

Voltaire twierdził, że każda kobieta rodzi się z umiejętnością kunsztu kulinarnego, lecz jak wiele orzeczeń Voltaire'a i to jest więcej dowcipne, niż prawdziwe. Nie jest prawdą, że talent kuchmistrowania i krawcowania jest kobietom przyrodzony, tak jak ptaszkom fruwanie po powietrzu, pszczołkom zbieranie miodu z kielichów kwiatowych, rybkom pływanie w wodzie.

Prowadzenie gospodarstwa domowego jest zajęciem bardzo móżolnem, które nabywa się przez pilność i doświadczenie.

Jeż to kobiet nie umie ni szyć, ni gotować, a to wywiera na rodzinę opła-

kany skutek. Te ujemne strony wielkiej liczby kobiet trzeba podkreślić, ale i przyznać, że nie są one temu częstokroć winne.

Żelazne prawo życia, walka o chleb, wypycha kobietę od ogniska domowego na rynek pracy. Spędzając cały dzień poza domem, kobieta—matka, swych obowiązków względem rodziny nie wypełnia, nie wdraża córki do ładu i porządku, nie naucza ich rozlicznych drobiazgow gospodarczych bo na to niema czasu, a częstokroć i potrzebnych wiadomości.

Młode dziewczę wychodzi za maż, zostaje matka, nie mając pojęcia o wielkości swoich obowiązków. Nie wypełnia ich wcale, albo wypełnia je źle, gospodarstwo kuleje i powoli wkłada się do rodziny nędza i—niezgoda.

Przez obznajmianie dziewcząt z gospodarstwem domowym naucza się je oszczędności, porządku, a także wzbudza się w nich te zalety, które maż przywiązuje do ogniska domowego, umilają mu życie, ciężką pracę ułatwiają, otoczą go tem ciepłem rodzinnem, które go ochroni od pokus i siideł świata otaczającego.

Ktokolwiek tylko pracował dla polepszenia doli człowieka, przyniża, że bez współdziałania kobiety—wielkie usiłowania są bezskuteczne, i to nie tylko

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-ga, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

WYKONYWA RZEZBY POMNIKI I OROТЫ RUDOWLANE I SZTUKATERJE.

Telefon № 260

RYDZEJSKI
Biuro Techniczne

Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na
lenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi,
nie. **Skład** materiałów technicznych i elektrotech.

1.850.000 bakterji na jeden centymetr kwadratowy powierzchni poziomki. Po wymyciu jej powtórnie w sterylizowanej wodzie przypadło do 64.000 bakterji na centymetr kwadratowy poziomki. Po trzeciej wodzie było już tylko 18.000 mikrobow na każdy centymetr kwadratowy. Wobec takich rezultatów może wogóle odejść ochota jadaćia poziomek — nawet trzykrotnie obmytych w sterylizowanej wodzie. Bądź co bądź smaczniejsze i aromatyczniejsze muszą być te — mikroba.

— Samobójstwo w pałacu Persefony.

W Atenach powszechnym tematem rozmów jest samobójstwo, dokonane w sposób wysoce fantastyczny przez znanego pisarza greckiego, Periklesa Jannopulosa, jednego z najpiękniejszych mężów młodej Grecji. Jannopulos z powodu swojej niebываłej piękności fizycznej, był bohaterem wielu historii romantycznych. Kobiety częstokroć publicznie wyrażały mu swój podziw. I tak opowiadają następującą historię, która wydarzyła się podczas ostatnich zabaw olimpijskich. Zona francuskiego aktora Silvaina grała właśnie tytułową rolę w „Ifigenji” Jana Moreasa; kiedy zobaczyła Jannopulosa, siedzącego w pierwszych rzędach, zawołała głośno ze sceny:

— Voilà! Apollo!

Drugi epizod dotyczy pani Leblanc, znanej aktorki i żony poety belgijskiego Maeterlincka. Pani Leblanc wyprawiła się pewnego razu do Akropolis i tam

ujrzała młodego poeetę, siedzącego na stopniach starej świątyni. Jakby oczarowana, zawołała pani Leblanc:

— Oto jest Hermes, tak, jak go sobie wymarzyłam!

Pomimo jednak całego szczęścia, które zdobył Jannopulos jako męczuzyna i artysta, objawiał on już od dłuższego czasu głęboką melancholję. Było to widoczne także w jego książkach: „Nowy duch” i „Apel do greckiego narodu”. Był on zamknięty i szukał samotności. Przed paru dniami spalił kufy z rękopisami i odwiedził znajome rodziny, prosząc o oddanie mu jego fotografii. Jednemu z przyjaciół swoich, dyrektora biblioteki narodowej, Kampuroglusowi, powiedział podczas rozmowy:

— Najlepiej jest umrzeć, skacząc na koniu w pełne morze!

W kilka dni potem Jannopulos wyprawił się na Salaminę do tego samego miejsca, z którego niedgdy król Persów oglądał bitwę pod Salaminą. Dziś stoi tam mała chata, która należy do towarzysztwa angielskiego. Tam spożył Jannopulos obiad i odesłał następnie woźnicę z jednym koniem do Aten, zachowując drugiego dla siebie. Kiedy pozostał sam, ozdobił swe piękne włosy kwiatami i opasał się workiem zapełnionym oliwanymi cięzarami. Poczem z rewolwerem w prawej dłoni, dosiadł konia. Był to dzień pochmurny i dżdżysty, a silny wiatr wznosił wysokie fale. Jannopulos w pełnym galopie wpadł w morze. Kiedy koń stracił grunt pod nogami, poeta wypalił z re-

wolweru w skroń własną i padł bez czucia w burzone fale.

W liście do dyrektora Kampuroglusa pisał na dzień przed swoją śmiercią:

— Szukałem drogi do pałacu Persefony (królowej morza). Najpiękniejszą śmiercią jest dosięgć konia i w dzikiej jeździe skoczyć z jednego życia w drugie.

— Autosuggestja.

O nadwyzczajnym przykładzie autosuggestji donoszą z Chatham. W pokoju hotelowym znaleziono marynarza, który według wszelkich pozorów zdawał się konać. Koło niego sposzreżono flaszczkę z napisem „Laudanum, truczizna”. Marynarz zdołał wyrzucić tylko słowa: „Połknąłem truciznę, bo nie miałem środków do życia” i natychmiast zemdał. Wezwany lekarz użył środków na wymioty i wypompował żołądek. Ku wielkiemu jednak zdziwieniu, nie odkrył nawet najlżejszego śladu laudanum, ani żadnej innej trucizny. Stan chorego pogorszył się jednak tak bardzo, że postanowiono go przenieść do szpitala. Dopiero aptekarz, który sprzedał marynarzowi laudanum, wyjaśnił zagadkę. Opowiedział on, że marynarz ów pojawił się u niego w stanie zupełnie nieprzytomnym i zażądał za syzyljan laudanum. Aptekarz podejrzewając go o zamiary samobójcze, sprzedał mu zafarbowaną wodą. Marynarz wypił zawartość flaszczyki, wierząc niezłomie, że umrze niebawem. Kiedy jednak opowiedziano mu całą historię, szybko powrócił do zdrowia.

Satyra i humor.

Nie trafił.

— Coś pan robił o tej porze na ulicy?
— Szukałem mieszkania.
— No tak o 3 w nocy?
— No tak, szukałem mieszkania własnego.

Z praktyki.

Matka. Powinieneś się wziąć energicznie do Jasia! Nikogo nie chce słuchać!

Ojciec. Daj mu pokój, niech ma choć teraz własną wolę, i tak się przecież kiedyś ożeni...

Zrozumiał.

— Tatusiu co to znaczy „da capo”?
— Jeszcze raz.
— Proszę tatusia co to znaczy „da capo”?
— Jeszcze raz.
— Kiedy ja, tatusiu, już dwa razy się pytałem tatusia, a tatus widać nie słyszy.

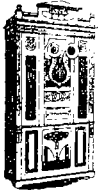
— Waluty zagraniczne.

Marka = 46.25.
Korona = 39.42.
Frs. = 37.50.
F. szt. = 9.48.

!ORKIESTRJONY!

== WAŻNE ==

dla restauratorów, właścicieli kawiarni, traktierni, domów zajezdnych i t. p. zakładów.

!ORKIESTRJONY!

== WYRÓB CZESKI ==

poleca:

Wyłączny przedstawiciel **ZDZISŁAW RYLSKI**
Częstochowa: Aleja II Nr. 83 Tel. 93.

„LECH” Kantor Przewozowy
Aleja 3-cia № 55, telef. 828.

!skuteczna szybko i dokładnie przeprowadzi mieszkań, biur, fabryk i t. p. z gwarancją. Wysła i odbiera wszelkie towary z kolei. Kantor otwarty od 9 rano do 7 wieczór. 448—180—7

H. ROCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny

Częstochowa, Herby pr., Herby ros i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18 w oficynie na lewo (parter). Telefon 38.
W zakresie operacji wchodzi cienie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych na warunkach najprzeletniejszych.

Skład Apteczny
Wacława Orzeł

od Lipca r. b.
przeniesiony zostanie
do domu W-nej Wnorowskiej
III Aleja róg ul. Szkolnej

OKULISTA
Dr. med. ST. MARROWSKI
b. Asystent Lwowskiej Kliniki Okulistycznej
zamieszkał w Częstochowie przy ul. Teatralnej № 13 w domu p. Kowowej
Przyjmuję chorych na oczy od 10-12 rano i od 5-8 po południu.

50 rub. tygodniowo może uczynić każdego człowieka i latwo zarobić każda dzielnia osoba, też jako pomocnicze zajęcie. Wszystkie niezbędne szczegóły darmo i franco. A więc absolutnie bez ryzyka. Oferty składać: L. I. E. Metz i S-ka, Warszawa, Marszałkowska 130; sub: „Oddz. 8.”—1.56

Adwokat Warszawa Wilcza 1 od 11-jej i od 5-6-jej, 1070

Do wynajęcia zaraz na Krakowskiej № 15 vis-a-vis nowobudującego się kościoła, 4 sklepy z mieszkaniami podług żądania zdadne na restaurację, sklep spożywczy, masarnia i rezure fryzjerska. Różne szopy i sklepy. Na ulicy Dojazd № 81 suteryny sklepione widne i suche na wareszt lub fabryczkę. Wiadomości kantor Hertz M. Dojazd 31, telefon 286. 919

Największy wróg robactwa!!!

Jedynie w powyższem opakowaniu znajduje się w sprzedaży prawdziwy „Aragac” firmy

S. MIRZAJANC
występować się nasłodownictw, istniejących w różnych formach Skład gł. Domu Handlowego
M i S. Mirzajanc 740
w Moskwie, Samotcka Wolchonski percut.
Reprezentant na Król. Polskie T. BARUCH
Warszawa Jerozolimska 59

Sklep sprzedam w dobrym punkcie z powodu zmiany interesu Aleja II 42 Bielci. 1314

Nauczyciel doświadczony na dziele lekcji i korepetycji. Przygotawia do szkół i z poprawek. Oferty dla „Pedagoga” składać w Administracji Gazety Częstochowskiej 1313

Przy samej Jannej-Górze Justem zmieszony sprzedam dom za 2800 rub. Wartość domu 5000 rub. do kupna potrzebna 1200 r. Częstochowa II aleja 42 Bielci. 2 1300

Sprzedam sklep tania z powodu wyjazdu. Kiedrzyńska 14, róg Ciemnej. 1294

Dom sprzedam przy Ulicy S-iej. Władysława wiadomość u właściciela Ulica Nowa 46 3 1253

Fortepian niewielki firmy Hintra w Kaliszu z moderatorem Metalowym w dobrym stanie do sprzedania z powodu zmiany mieszkania Aleja III 53 m. 2 u Gluchowskiego 1204

Od przeszło 40-tu lat polecona przez lekarzy całego świata jako idealny pokarm dla dzieci i dorosłych chorych na żołądek. 82—96—1

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43—w Zawierciu księgarnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1.50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub z przeliczeniem do domów. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 10, po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20